

fattet — Smædedigtet, er den samme som den, der har trykt »Peder Paars». Men da det er givet, at det er Wielandt, som har trykt »Peder Paars», og da paa det Tidspunkt, Holberg skrev Fortalen til 2den autentiske Udgave, 2det Eftertryk faktisk ikke eksisterede, er det altsaa, siden det er en og samme Bogtrykker som har trykt og eftertrykt Digtet, afgjort, at det er Wielandt, der har trykt 1ste Eftertryk.

4. At det ogsaa er ham, som har trykt 2det Eftertryk, har som nævnt allerede Bruun sagt. Det fremgaar af, at det 3dje Eftertryk, som Bogtrykker A. H. Godicke efter at have tilforhandlet sig »Peder Paars» af Wielandts Enke ^{5/1} 1752 fik Privilegium paa at trykke, er trykt paa Grundlag af 2det Eftertryk, hvilket ses af, at det har de for dette særlige og karakteristiske Fejl og i 3dje Bog Bl. A 4^v Linje 25 »forbedrer» Trykfejlen Lutin for Lutrín (Boileaus Lutrín) til Latin.

Det er saaledes bevist, at det er Joachim Wielandt (og ikke Phœnixberg), som har trykt 1ste autentiske Udgave af »Peder Paars» og de to første Eftertryk. 2den Bog af Originalen er trykt med en lidt mindre Type end 1ste og 3dje, men disse to er trykt med samme Type; Udstyrelsen med Friser, Røskener og Cul de Lampe'r er forskellig i de tre Bøger, men der er intet af det anvendte Materiel, som ikke genfindes i andre hos Wielandt trykte Skrifter. Hvorfor han har trykt 2den Bog af 1ste Eftertryk med en meget større Skrift end han ellers bruger i Digtets andre Bøger og Tryk, kan der intet siges om; det kan derimod sandsynliggøres, at hvem det end kan være, som har trykt 2den autentiske Udgave, ham er det i hvert Fald næppe.

Digtets 2den autentiske Udgave er ledsaget med et Kobberstik af Peder Paars'es Fæstemø Dorothea og helsides Træsnit som Illustrationer til Texten. De genfindes i 2det og 3dje Eftertryk. Sammenligner man de tre Tryks Kobberstik og Illustrationer med hverandre, vil man se, at medens 2det og 3dje Eftertryks for hver enkelts Vedkommende er fuldstændig identiske i de mindste Detaljer (kun at 3dje Eftertryks ofte staar mere udviskede i Trykket), er der mellem disse og de tilsvarende i 2den autentiske Udgave i hvert eneste ét en saadan Række smaa Forskelligheder, at det er afgjort, at de ikke er trykte efter de samme Stokke. Men naar de — vilde man kunne ræsonnere — ikke er trykte efter samme Stokke, er de heller ikke trykte af samme Bogtrykker, ti hvorfor skulde han sætte sig i den Ulejlighed og Bekostning at eftertegne og efterskære sine egne Stokke? Og da det nu er sikkert, at det er Wielandt, som har trykt 2det Eftertryk, vilde det altsaa være godtgjort, at det ikke er ham, som har trykt 2den autentiske Udgave. Dette Ræsonnement vilde være bindende, hvis de ori-